

Anglija zavrnila ruski protest zaradi Laosa

Rusi se pritožujejo zaradi mešanja Amerike v Laos, med tem ko ne store nič proti prihajanju severno-vietnamskih čet tja, kar je v očitem nasprotju z ženevskim pogodbo o nevtralnosti Laosa.

LONDON, Vel. Brit. — Sovjetska zveza je poslala angleški vladi kot sonačelnici ženevske konference, ki je sklenila nevtralizacijo Laosa lansko pomlad, protestno noto, v kateri trdi, da so Združene države dobavile desničarski skupini gen. Nosavana 14 letal T-28 in potrebno strelivo za nje. Rusi so v noti trdili, da je to kršenje nevtralnosti Laosa.

Angleška vlada je rusko noto zavrnila čes, da ni vredna "resne razprave", ker ruski predlog ne pomeni dejansko vmešavanje v notranje zadeve Laosa. Po mnenju Angležev je za dobavo orožja merodajna samo laoska vlada. Ona ga lahko naroči, kjer le hoče.

Ruski protest je zanimiv v toliko, da se Rusi oprimejo za vsako najmanjšo stvar, ki bi ugnala zagnati kako senco na protikomunistične sile v Laosu, med tem ko se prav nič ne brigajo za uradne proteste laoske vlade princa Suvane proti prihajanju rdečih severovietnamskih čet v Laos.

Spopad med nacionalisti in rdečimi v Vietnamu

VIENTIANE, Laos. — Enote "redne armade" gen. Nosavana na patrolirajo glavno mesto, kjer je prišlo včeraj do prvega spopada med njimi in rdečimi. Gen. Nosavan poveljuje redni laoski kraljevi armadi, ki so jo izveščali in opremili Amerikanci in ki je do lanskega ženevskega sporazuma vodila boj z zvezanimi rdečimi in nevtralnici. Po tej pogodbi bi se morale vojaške enote kraljeve armade nevtralcem gen. Konga in rdečega Patet Lao združiti v enotno oboroženo silo, do kar pa ni nikdar prišlo.

Letošnji spopad je prišlo do bojev med nevtralnici gen. Konga Le in med rdečimi, ki so skušali prvega potisniti z vojaško pomembne Planote vrčev. Vojaške enote gen. Nosavana so se držale v teh bojih v glavnem ob strani, do kar pa ni nikdar prišlo.

Včeraj so težko oboroženi oddelki gen. Nosavana obkolili komunistični glavni stan v Vientianu in prevzeli oblast v vsem mestu. To bi naj bilo po dogovoru med tremi skupinami v vladi pod nadzorom vojaštva vseh treh skupin. Rdeči so se po kratkem spopadu umaknili v svoje postojanke v mestu. Danes bodo mesto zapustili. V spopadu, o katerem trdijo, da so ga začele enote gen. Nosavana, so imeli rdeči enega mrtvega.

— Kuba je normalno pridelala na leto okoli 50 milijonov funtov tobaka.

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma sončno in toplo. — Najvišja temperatura 76.

Novi grobovi

Mike Dobray

Včeraj je bil v cerkvi sv. Kristine zadet od srčne kapi njen oskrbovalec Mike Dobray z 888 E. 222 St. Naglo so ga odpeljali v Euclid Glenville, kjer pa so mogli ugotoviti le še smrt. Pokojnik je bil rojen v Helen v Pennsylvaniji in je prišel v Euclid leta 1942. Zapustil je ženo Ruth, roj. Crowl, otroke Thomasa, Beverly Horvath, Roberta Baitt in Michelle ter 11 vnukov in vnukinj. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v četrtek ob osmih zjutraj v cerkev sv. Kristine, kjer bo ob devetih pogrebnar sv. maša, nato na Kalvarijo.

Anna Znidarsic

Včeraj je umrla v Mt. Sinai bolnici 78 let stara Anna Znidarsic, roj. Gole, z 1146 E. 72 St. Pogreb ima v oskrbi Grdinov pogrebni zavod na E. 62 St.

Rusi na Kubi vsepovsod

NEW YORK, N.Y. — Eden izmed ameriških dijakov, ki so letos kljub prepovedi vlade obiskali Castrovo Kubo, ne pripada komunističnemu gibanju. Po svojem povratku domov je izjavil, da je Rusov na Kubi dovil vsepovsod. Velika večina je v civilni obleki. Na otoku imajo svoje lastno "obzidano mesto". Regla, nekdanjo ribiško vas na nasprotni strani Havanškega zaliva.

Havana je utrjeno mesto, protiletalski topovi stoje celo na strehah hotelov. Prehrana je sorazmerno slaba, celo riž in fižol, glavna hrana preprostih Kubancev, sta omejena.

Otok zmajev

DJAKARTA, Indonez. — Na otoku Komodo živi vrsta velikih kuščarjev, ostanek iz starejše dobe zemeljske preteklosti. Veliki so po več metrov in so do neke mere močno podobni zmajem iz pravljic zahodnih narodov.

Doslej se še ni posrečilo ujeti niti enega teh velikih kuščarjev, ki se znajo tudi precej visoko dvigniti na svojih močnih prednjih dvih nogah. Oblasti bi rade te živali porabile kot privlačnost za obisk tujcev, ne vedo le, kako naj bi to izvedle.

Kitajec že v Keniji

Kitajci in Rusi se vneto pripravljajo na boj za vpliv med novimi državami črne vzhodne Afrike.

NAJROBI, Ken. — Ta britanska kolonija bo postala neodvisna država šele v decembru, vendar je kitajski poslanik že prišel sem. Dr. H. Yin je strokovnjak kitajskega zunanjega ministrstva za afriške zadeve. Iz Kenije bo skušal razpresti zveze po vsej črni vzhodni Afriki in pridobiti nove afriške države s tega področja za kitajsko stališče v sporu Kitajske s Sovjetsko zvezo.

Kitajci žele vzpostaviti redno letalsko zvezo

Kitajec bi rad dobil od Kenije dovoljenje za pristajanje kitajskih potniških letal v Keniji. Tako bi bilo mogoče podaljšati kitajsko letalsko progo preko Pakistana, kjer je Kitajska dobila pravico do pristajanja njenih letal pretekli teden v posebnih pogodbah s Pakistanom, vse v vzhodno Afriko. Rusi so med tem vprašanje neposredne letalske zveze Moskve v vzhodno Afriko že rešili. Njihova potniška letala imajo pravico pristajanja v Jemenu na Arabskem polotoku in v Somaliji, sosedni Kenije.

Tudi Rus bo kmalu prišel

Ruski poslanik bo prišel v Kenijo šele par dni pred njeno proglasitvijo za neodvisno državo, vendar Rusi že sedaj pripravljajo vse potrebno, da ne bodo v boju s Kitajci med črnimi ljudstvi Afrike potegnili krajši konec.

Dežela upora "Mau-mau"

Kenijo poznamo v zahodnem svetu najbolj zaradi znanega črnškega upora domačinov "mau-mau" proti tam naseljenim belcem. Upor se je posrečilo Angležem po večletnem boju tretji in sedaj je nekdanji vodja mau-mauovcev Jomo Kenyatta predsednik kenijske vlade in bo brez dvoma, če mu bo zdravje dovoljevalo, tudi njen prvi predsednik.

— Antarktika obsega okoli 6 milijonov kv. milj površine, toliko kot Združene države in vsa Evropa skupaj.

Zadnje invazije na Kubo so v strokovnih rokah?

HAVANA, Kuba. — Od 15. avgusta do danes je Kuba že doživela štiri invazije malega obsega, tri z letali, eno z obreznimi rokah. Tisti, ki so imeli priliko, da poznajo podrobnosti invazij, trdijo, da so v strokovnih rokah. Bombniki imajo na primer dobro zamišljeno varstvo v lovcih, obrežni čoln je pa dobro poznal obalo in lahko bardiranje se mu ni popolnoma prišlo do svojega cilja, le bomposrečilo. Na strokovno plat cilja tudi predmeti bombardiranja: so to sladkorne tovarne, rafinerije nafte, elektrarne in kemične tovarne. Vsaka invazija je napravila gmotno škodo in spravil v nered industrijsko in rudniško proizvodnjo.

Invazije so začele iti na živce tudi Castru samemu, jih zmeraj hujše napada, vendar ne moremo iz njegovih pritožb sklepati, da ve, odkod prihajajo letala in čolni. Zato dolži zmeraj le našo deželo, ne navaja pa pri tem konkretnih dokazov za svoje trditve.

Za sedaj vodi Kennedy

DES MOINES, Iowa. — Časopis "Wallaces Farmer" je povprašal javnost, kako bi volila v slučaju, če bi hle volitve in bi si morala izbirala med Kennedyjem in Goldwaterjem.

Od vseh jih je bilo 39% za Kennedyja, 30% za republikanca Goldwaterja, 31% pa se jih ni moglo odločiti za nobenega.

Od treh glavnih republikanskih tekmecev za predsedniškega kandidata je daleč spredaj Goldwater, nato Romney in kot zadnji Rockefeller, ki je bil pred svojo ločitvijo in ponovno poroko na čelu vseh republikanskih predsedniških aspirantov. V republikanski organizaciji v državi Illinois se je izjavilo za Goldwaterja kar 70 odstotkov vseh strankinih vodnikov in delavcev.

Tri milje globoko

WASHINGTON, D.C. — Vojna mornarica gradi trenutno tri podmornice, ki se bodo sposobne potopiti do tri milje globoko v morje. Tej poskusni trojici bodo sledile nato prave vojne podmornice, ki bodo sposobne "počivati na morskem dnu", pa se spustiti v boj, ko bo nastopila potreba.

GUVERNER WALLACE NE POPUSTI

Alabamaški guverner Wallace je s silo zabranil vstop črnih učencev v šole v Birminghamu, Mobilu in Tuskegee-u. Zvezno sodišče mu je ukazalo, da preneha ovirati izvajanje odločitve sodišč. Narodna garda je pognala zvezne maršale s področja državnega kapitola. Predsednik Kennedy je izjavil, da bo zvezna vlada storila vse, kar je potrebno za izvajanje zakonov.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je v razgovoru z NBC poročevalcem Huntleyem in Brinkleyem včeraj izjavil, da bo zvezna vlada storila vse, kar je potrebno, da bodo zakoni in odločbe zveznih sodišč izvajani. Poudaril je, da bo zvezna vlada posegla v vprašanje integracije šol v Alabami znova le, če jo bo guv. Wallace k temu prisilil. Ta je včeraj poslal pred one šole v Birminghamu, Mobilu in Tuskegeju, ki bi morale včeraj sprejeti v svoje učilnice nekaj črnih učencev, državno policijo, da jim je zabranila vstop. Zvezno sodišče v Birminghamu je včeraj ukazalo guvernerju Wallace-u, naj preneha ovirati izvajanje ukaza sodišča o integraciji šol. Narodna garda je zveznim maršalom onemogočila, da bi ta ukaz sodišča izročili guvernerju.

Guverner Wallace je prepeljal tokrat vstop črnim šolarjem v doslej čisto bele šole v Birminghamu, Mobilu in v Tuskegeju ne pa v Huntsvillu, kjer pretekli teden državna policija tudi ni pustila črnih šolarjev v doslej čisto bele šole. Guvernerjeva okolica ni pojasnila, čemu je guverner pustil v Huntsvillu izvedbo integracije, ki jo je v treh drugih mestih prepeljal s silo, verjetno je to v zvezi z velikim raketnim središčem, lastno zvezne vlade, v Huntsvillu.

To je za gospodarstvo Alabame precejšnjega pomena.

Predsednik Kennedy je dejal, da skuša guverner Wallace izsiliti poseg zvezne vlade v izvedbo integracije v Alabami iz "osebnih in političnih razlogov." Poudaril je, da bo njegova vlada storila, karkoli mora biti storjeno za izvedbo odredb sodišča.

Državno policijo so včeraj zvečer nadomestile čete narodne garde. Te so prevzele tudi čuvanje državnega kapitola in potisnile z njegovega področja zvezne maršale, ki so tam čakali, da izroče guvernerju odredbo sodišča, naj preneha ovirati izvajanje sodnih odredb. Ko je bila okolica državnega kapitola "čista", se je Wallace v spremstvu narodne garde odpeljal. Pred odhodom je izjavil, da bo sprejel vse, ki ga žele videti

in z njim govoriti, tudi zvezne maršale, danes kasneje dopolnine.

Državno policijo so včeraj zvečer nadomestile čete narodne garde. Te so prevzele tudi čuvanje državnega kapitola in potisnile z njegovega področja zvezne maršale, ki so tam čakali, da izroče guvernerju odredbo sodišča, naj preneha ovirati izvajanje sodnih odredb. Ko je bila okolica državnega kapitola "čista", se je Wallace v spremstvu narodne garde odpeljal. Pred odhodom je izjavil, da bo sprejel vse, ki ga žele videti

Iz Clevelanda in okolice

V bolnišnici—

Michael Hrovat z 5197 Stanley Ave., Maple Heights, je v Huron Rd. bolnišnici, kjer je prestal težko operacijo. Obiski so dovoljeni.

Pretekli teden je šla v St. Anne's bolnišnico na operacijo Mrs. Vida Verček, roj. Perušek. Zdravje se ji počasi obrača na boljše. — Obema želimo naglega okrevanja!

Seja—

Skupne podružnice SZZ imajo jutri, v sredo, ob enih popoldne sejo v navadnih prostorih.

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima jutri ob 7.30 sejo v navadnih prostorih, po seji pa zabavo.

Družinski praznik—

V soboto, 14. sept., bosta Mr. Lawrence in Mrs. Antonia Schiberl s 425 E. 156 St. praznovala v krogu svoje družine 57-letnico svoje poroke. Čestitamo in jima želimo še mnogo zdravia in zadovoljstva!

Pozdravi—

Dobro poznana Mr. in Mrs. Joseph Svete iz Loraina v Ohlu pošiljata svojim prijateljem in znancem pozdrave iz Nassaua na Bahamih.

Zadušnica—

V nedeljo ob 8.30 bo v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. sv. maša za pok. Elsie Bencin ob 26. obletnici smrti.

Jutri ob 7.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Charlesa Benevol ob 3. obletnici smrti.

Število brezposelnih izpod štiri milijone

WASHINGTON, D.C. — V preteklem mesecu je število brezposelnih padlo prvič v vsem letu izpod štiri milijone na 5.5 odstotkov celotne delovne sile v deželi.

Skupno naj bi bilo po zveznih podatkih koncem avgusta v vsej deželi uradno 3.9 milijonov brezposelnih ali pol milijona manj kot v prejšnjem mesecu.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Vodnik republikancev v Senatu Dirksen je včeraj izjavil, da bo glasoval za potrditev moskovskega dogovora. Zavrnil je predlog sen. Goldwaterja, naj bi dogovor stopil v veljavo šele, ko bi se Rusi umaknili s Kube. Po njegovem bi Združene države s takim pogojem priznale, da same vprašanja Kube in Castra ne morejo rešiti. Debatna v plenumu Senata o dogovoru bo verjetno končana šele prihodnji teden. Računajo, da bo dogovor sprejet.

SANDUSKY, O. — Tu se je sinoči ponesrečilo vodno letalo, ko je pristajalo. Tri osebe so bile mrtve. Očividci nesreče si niso edini, ali se letalo izgubilo krila, ker se je zaletil vanj galeb ali pa zaradi preostrega obrata. Mrtvi so 51 let stari Earl V. Sloan iz Gailona, lastnik letala, arhitekt Henry L. Perry, 36 let, iz Medine, ter Sloanov zet Walter Selavko, 35 let, iz Medine.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetske oblasti so ustavile kitajski ekspresni vlak na poti Peiping Moskva, ko so dobile v njem večje količine Sovjetski zvezi sovražne literature. Vlak in njegovo spremstvo so Rusi poslali nazaj čez kitajsko mejo.

Peiping: Kitajsko-ruski stiki "na robu preloma"

CLEVELAND, O. — Ruski in kitajski komunisti so se do sedaj zmerjali le kot razkolniki, pri vseh prepirih so skrbno pazili, da niso načeli vprašanja diplomatskih zvez. Sedaj se je zgodilo tudi to. Kitajski komunisti so v svojem najnovejšem napadu na svoje nekdanje ruske tovariše začeli trditi, da so odnosi med obema državama dosegli "rob preloma". Verjetno je to zaenkrat le grožnja, toda beseda je padla in njej bodo sledile še ostrejšje, nakar bomo dočakali dejanja.

Povod za ta očitek je dala dejansko le malenkost, ki so jo kitajski komunisti napihili v veliko afero.

Zahodna meja med Kitajsko in Sovjetsko zvezo poteka od Afganistana do Mongolije. Teče po krajih, ki spadajo med najbolj divje na svetu. Tam se mešajo puščave z visokimi, neprehodnimi gorskimi grebeni, kjer ni skoraj nobenih prevalov. V dolinah oživi rastlinstvo samo za kratek čas spomladi in jeseni. Samo v gorah je poleti znošno podnebje. Zato tja beži vse,

kar je živo, kakor hitro nastopi vročina pod gorami.

Tisti kraji niso obljubljeni, redka so večja naselja. Ležijo navadno ob nekdanjih karavanskih poteh, ki jih trgovina še sedaj mora uporabljati, kajti drugih prometnih sredstev ni, če izvajamo redke letaske proge, ki pa vežejo samo velike naselbine. Ta ogromni prostor ni poznal lastnika, ne pod kapitalizmom, ne pod komunizmom. Gospodarsko ga izrabljajo le pastirji, ki hodijo iz kraja v kraj in se ne brigajo za državne meje. Z javno oblastjo skoraj nimajo stikov, jih tudi ne želijo, ker vedo, da bo to škodovalo njihovu svobodnemu gibanju in njihovim dohodkom. Ob takih prilikah morajo namreč tudi plačati davke kar "na oko" za naprej in nazaj.

Dokler so bili kitajski in ruski komunisti prijatelji, se niso dosti brigali, kaj se godi ob skupni meji. Vedeli so, da pa stitjem ne more nobena uprava do živga, ker se zmeraj lahko umaknejo v puščave in hribovja. Sedaj so se razmere

menda spremenile. Rusi in Kitajci pazijo, kaj se godi na meji.

Tako se je zgodilo, da je lani prišlo v kitajski provinci Sinkiang do nemirov, posebno v mestu Kulda, ki ima menda do 150,000 prebivalcev. Povod za nemire ni znan, dognano je pa, da je kitajska javna uprava hitro zatrla nemire, pri tem verjetno ni varčevala s krutostjo. To je seveda pognalo mnogo prebivalcev v puščavo, kjer so našli zatočišče pri pastirjih in z njimi vred šli na rusko stran.

Iz tega dogodka so kitajski komunisti ustvarili veliko politično afero. Začeli so trditi, da so ruski komunisti začeli večkrat kitajske "begunce" v podtalnem rovarjenju in jih pošiljati v provinco Sinkiang, da tam delajo težave kitajskim oblastem. Kitajci trdijo, da se nahaja na ruski strani od 50,000 do 70,000 takih političnih beguncev, ki seveda vsi ogrožajo redno kitajsko javno upravo v provinci Sinkiang.

Koliko je resnice na kitajskih očitkih, je težko reči. Previdna

ocena je zelo priporočljiva, kajti kitajski komunisti zelo radi naredijo iz muhe konja.

Na drugi strani je verjetno, da Kitajci stalno uhajajo na rusko stran. Niso pa to politični, ampak gospodarski begunci. Na ruski strani je namreč veliko več plodne zemlje kot na kitajski, pa tudi življenjske razmere so boljše med Rusi kot med Kitajci. Ta pojav pa ni nič novega. Že pred prvo svetovno vojno so kitajski emigranti prihajali prav do Volge, seveda ne v večjem številu. So bili to sami ekonomski emigranti, ki so iskali dela v pristaniščih pri nakladanju in razkladanju blaga.

Zato ni važno, kako so kitajski komunisti utemeljili svoj očitek, da so odnosi med Kitajsko in Rusijo "na robu preloma", važen je očitek sam po sebi, ker napoveduje še hujšo besedno borbo med obema komunističnima sosedoma.

Kaj bo sledilo prelomu? Morda naslednik znanega zgodovinskega kitajskega zidu v obliki nove zavese? Le kakšno ime naj ji damo?

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 173 Tues. Sept. 10, 1963

Zunanja politika tovariša Hruščeva

Amerika in Rusija govorita o skupnem cilju mednarodne politike; obe želita čim več varnosti vsaka za svojo deželo, vsaka želi, vsaj začasno, čim manj hladne vojne v politiki, gospodarstvu, oboroževanju itd. Vendar je razlika velika o tem, kako obe državi pojmujeata cilje, ki so v besedah enaki.

Amerika misli res to, kar govori. Za njo se za beseda-mi mir in narodna varnost ne skriva ničesar, kar ni zapadeno v obeh pojmi. Za njo so vsi ostali mednarodni problemi šele v drugi vrsti važni in interesantni. Ako mora danes pripisovati "ostalim problemom" prvorazredno važnost, je temu kriva hladna vojna. Da pojasnimo to z malo primero: Berlin in Jeruzalem imata enako usodo, eno kot drugo mesto je razdeljeno med dvema državama, Berlin med Zahodno in Vzhodno Nemčijo, Jeruzalem med Izraelom in Jordanom. In vendar se naša zunanja politika nič ne briga za usodo Jeruzalema, zato pa tem bolj za usodo Berlina. Cilj naše politike je želja, da bi se nam bilo treba brigati za usodo Berlina ravno tako malo kot za usodo Jeruzalema. Zato Amerika išče s tako vnemo pot iz hladne vojne, ki je njeno zunanjo politiko priklenila na usodo Berlina.

Za Sovjetsko zvezo govori danes tovariš Hruščev. Vkljub svoji klepetavosti ne prekorači v svojih izjavah nikoli meje tega, kar po njegovem mnenju želijo narodi Sovjetske zveze v mednarodni politiki. Zato se v polni meri zaveda, kakšen strah imajo Rusi pred Nemčijo. Dvakrat so čutili nemški škorenj na svoji zemlji, dvakrat so morali ugotoviti, kakšne strašne razdiralne lastnosti ima nemški narod in kako velik je nemški pohlep po ruski zemlji. Hruščev je prepričan, da imajo Rusi prav v svojem strahu pred Nemčijo in njeno maščevalnostjo. Zato razume pod rusko narodno varnostjo popolno razorožitev Nemčije pod rusko kontrolo ali vsaj odločilno udeležbo pri kontroli. Hruščev ve, da tega cilja ne more doseči po najbližji ravni poti, zato je izbral dolg, vijugasti ovinek in ga skril v gesla o mirnem sožitju, prenehanju hladne vojne itd.

Kako si zamišlja vijugasti ovinek, je z nepričakovano odkritosrčnostjo razložil znanemu časnikarju D. Pearsonu, ki je razlagal tudi objavil, gotovo s pristankom samega Hruščeva. Ovinek ima kar osem postaj, predno doseže svoj cilj, ki ga je Hruščev označil kot splošno razorožitev. Vredno je, da se ustavimo na vseh osmih postajah, da bi lažje razumeli cilje in ozadje ruske zunanje politike.

Prva postaja je pogodba o končanju preskušanja atomskega streliva. Ta je vsaj deloma za nami, pogodba je podpisana in čaka samo še na ratifikacije. Kaj vidi Hruščev v njej? Zelo malo, ali to je realno! V pogodbi vidi samo to, korist, da zrak ne bo več okužen po radijaciji in da bo pogodba omilila napete mednarodne odnose. Priznati je treba, da se je ruska zunanja politika že podala na to pot. Rusko časopisje in radio poročata n. pr. o debati v našem senatu o ratifikaciji pogodbe zelo stvarno in brez pretiravanj. Stvarna in kratka in brez komentarjev so tudi ruska poročila o boju za civilne pravice. Ne razburjata se čez mero o zadnjih podzemnih eksplozijah našega atomskega streliva.

Prihodnja postaja naj bo, tako misli Hruščev, pogodba o nenapadanju med državami NATO in državami Varšavskega pakta. Pogodbe o nenapadanju niso vredne pčenenega groša, to ve Hruščev prav dobro, pa jo vendar hoče imeti. Hoče namreč po tej poti doseči ravnopravnost med obema Nemčijama, vzhodno in zahodno. Zahodna Nemčija je namreč članica NATO, Vzhodna pa članica Varšavskega pakta. Ako bi članice enega in drugega pakta sklenile med seboj pogodbo o nenapadanju, bi s tem Zahodna Nemčija po ovinku priznala Vzhodno, česar pa Adenauerjeva Nemčija vsaj zaenkrat načelno noče dopustiti. Hruščev misli, da ima pri tem glavno besedo Adenauerjeva trmoglavost. Z nasledniki dr. Adenauerja se bo dalo morda drugače razgovarjati in verjetno doseči kompromis.

Kakor hitro bi se obe Nemčiji poznali politično, kot se danes že poznata na gospodarskem polju, se začne tretja postaja, ki nanjo stavi Hruščev velike upe. Misli takole: Obe Nemčiji bi ostali, kakor sta danes, ena "kapitalistična", druga "socialistična". Nobena ne bi mogla drugi vsiliti svojega družbenega reda. Vkljub temu bi jih pa življenje samo prisililo na zmeraj ožje sodelovanje. Zunanjemu svetu se v te odnose ni treba prav nič mešati, ne Ameriki v Zahodno Nemčijo, ne Rusiji v Vzhodno.

Tesna povezava obeh Nemčij bi sama po sebi sprožila potrebo po zmanjšanju narodne obrambe na eni in drugi strani, saj je jasno, da Zahodna Nemčija ne bi mogla s silo zasesti Vzhodno, ker bi se temu takoj uprla Moskva. Počemu torej razmetavati denar za nepotrebno oboroževanje?

Ta ideja ni zrastla samo na ruskem zelniku. Že dolgo jo zagovarjajo mnogi diplomati v svobodnem svetu, tudi v Ameriki imamo nekaj takih, ki so od časa do časa tudi

vplivni v državnem tajništvu. Hruščev bo imel torej pri zagovoru delne razorožitve obeh Nemčij dosti pristašev tudi v svobodnem svetu.

Ideja bo pa tudi naletela na hud odpor v Nemčiji sami. Obe glavni stranki sta proti njej. Vidita v delni razorožitvi ponižanje nemškega narodnega ponosa. V tej točki ni razlike med krščanskimi demokrati in socialisti. So prepričani, da bi Nemčija postala tako država drugega razreda in zgubila položaj glavne politične sile v Evropi. Države svobodnega sveta pa ne bi načelno nasprotovale temu načrtu. Bojijo se pa ideje, ker ne vedo, kako bi pripravile Zahodno Nemčijo, da bi jo sprejela.

(Konec jutri)

BESEDA IZ NARODA

Slovenskim staršem od Sv. Vida

Cleveland, O. — Ze dober teden hodijo Vaši otroci v šolo. Čas je torej, da zopet začnemo s slovensko sobotno šolo pri Sv. Vidu.

Prvi dan pouka bo v soboto, 14. septembra. Šola bo vsako soboto od 9 do 11.30 dopoldne. Poskrbite, prosimo, da bodo otroci točno prihajali v šolo in ne bodo zamujali pouka. Pa tudi prezgodaj jih ni treba pošiljati, ker bodo smeli v šolske prostore šele četrte ure pred začetkom pouka.

Vpisnina ostane nespremenjena, t. j. \$1. Vpisnino naj vsak otrok prinese s seboj v šolo v soboto, 14. septembra. Poleg tega naj prinese s seboj še \$1 za šolske potrebščine (zvezke, svinčnike, papir...), ki jih bo med šolskim letom rabil. V tem niso vključene knjige, ki jih bo morda treba kupiti.

Prosimo Vas, da skušate svojim otrokom vlivati smisel za resnost in koristnost učenja svojega materinega jezika. Če bodo otroci pri starših videli, da jim je slovenščina resna zadeva, se bodo tudi sami navzeli te resnosti. Pomagajte svojim otrokom pri učenju! Storitve, da bodo v pričo Vas na glas brali slovensko! Zanimajte se, ali Vaši otroci pišejo domače naloge in ali se učijo! Skrbite, da bodo Vaši otroci vedno prišli v šolo dobro pripravljeni! Tako skupno prizadevanje učiteljstva in staršev ne more ostati brez sadov.

Prav prisrčno Vas v imenu vodstva pozdravlja — Vdani Rev. Jošt Martelanc

Slavnostni večer ob 70-letnici župnika č. g. M. Jagra

Cleveland, O. — Preteklo sredo, 4. septembra, je č. g. Matija Jager, župnik pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu, dopolnil 70. leto svojega rojstva. Jubilar je hotel praznovati svoj rojstni dan tiho ter neopaženo samo pri oltarju z daritvijo sv. maše ter se zahvaliti Božji Previdnosti, ki ga je ohranila srečno do te življenjske dobe, toda cerkveni odbor je skupno s cerkvenimi organizacijami na skrivaj pripravil ter organiziral lep slavnostni večer, ki je č. g. jubilarja naravnost prešenečil.

Cerkveni pevski zbor "Ilirija" je pod vodstvom pevovodje Mr. M. Rakarja priredil č. g. župniku na predvečer serenado. Mr. Rakar je razvrstil svoje pevke in pevce kar na vrto pred župniščem, ki so zapeli prilicne pesmi: "Doni naj pesem", "Zdravica" in "Pozdravljen bodi"; krasno se je razlegala podoknica v tiho noč ter privabila mnogo poslušalcev, ki so se zbrali okrog župnišča.

Prihodnjo jutro se je zbralo pri sv. maši Fathra Jagra toliko vernikov, kakor ob nedeljah in na koru je zapel organist Mr. Rakar slavnostno mašo, med katero so pristopili številni farani k sv. obhajilu.

Na večer rojstnega dne je bil jubilar povabljen na 24800 Euclid Ave. v Charterhouse, kjer ga je presenetil iskren, slavnosten večer, pri katerem se je

razvil prisrčen slavnostni program, ki ga je spretno vodil stolaravatelj Mr. Henrik Grosel. Nastopili so razni govorniki, ki so g. jubilarju čestitali: Father Godina, Father Rebol, dr. Michael Krek, Mr. Henrik Grosel in Mr. Joseph Brodnik so želeli č. g. župniku še mnogo let zdravlja in Božjega blagoslova; oglasili so se številni zastopniki cerkvenih organizacij, ki jih je stolaravatelj klical k besedi; na zadnje je bil klican g. jubilar, Father Jager, ki se je zahvalil za presenetljiv slavnostni večer, katerega ni pričakoval, dasi je slutil, da je nekaj v zraku, ravno radi tega, ker se je pripravljalo tako na tiho.

Father Jager krasno nosi svoja leta; dolga življenjska pot ga nikakor ni upognila pod bremenom težkih let; vitek, vzravan ter poln življenja; od jutra do večera ves poln skrbi za dušni blagor faranov in za pravičnino fare Marije Vnebovzete; ampak z zaščutenjem se lahko ozira nazaj na svoje veliko delo, ki ga je v kratkem času dovršil, na šolski avditorij, na povečane šole, na telovadnico ter na krasno cerkev, na katero so farani lahko ponosni; vse to pa vodi le k Bogu.

Iz srca mu kličemo: Na mnoga leta in Bog Vas živi!
Ernest Terpin

Pozdravi iz Argentine

Cleveland, O. — Gospa Marija Brečelj, 19802 Muskoka Ave., ki se je mudila en mesec na obiskih pri svojih dveh hčerkah v Ramos Mejia in Pringles, Argentina, se je 1. septembra vrnila v Cleveland in prinesla od naših rojakov v Argentini sledeče pozdrave:

Vse rojake iz Device Marije v Polju najlepše pozdravlja preč. g. Matija Lamovšek, bivši kaplan istotam.

Preč. g. Orehar iskreno pozdravlja g. misgr. Matijo škerbca in preč. g. Jožefa Godino.

G. Franc Holozan z družino pozdravlja svojo mamo Viko Holozan in teto Justino Holozan, obe v Chicagu, teto Poldi Žitnik v Clevelandu ter vse sorodnike in znance po Ameriki.

G. Jože Javoršek pozdravlja družino Franca Krulca iz Aurore, Minn., gđc. Elko Pretnar in g. Milana Zajca iz Clevelanda.

G. Ivan Starič pozdravlja svojeto teto Rose Lap iz Geneve, O. G. Jernej Tomazin pošilja lep pozdrav Matiji Plečniku in njegovima sestrama. Prosi jih, naj mu kaj pišejo.

G. Pavel Jelovčan pošilja pozdrave Francu Mlinarju in njegovi ženi.

Ga. Ana Oman pošilja prav lepe pozdrave svoji hčerki Anici Hočevar z White Rd. in njeni družini.

Dr. Milanu Pavločič in gospe ter družini Hrenovi pošilja pozdrave Pavločičev oče.

Družino Ivana Petriča s 6218 Carl Ave. lepo pozdravlja družina Kristof.

Gđc. Pavli lepo pozdravlja svojo sestrično Jožefino Pavli in go. Mimi Rezonja.

Gđc. Pavlica Hirschegger pozdravlja svojo teto Zalko Likozar, gospo Hirscheggerjevo in Andreja.

Lampertova družina iz Vevč pozdravlja družino Roessmann, družino Franca Severja in prof. Janeza Severja.

Družina Urbanija pošilja pozdrave družini Urbanija v Clevelandu.

G. Danilo Havelka pozdravlja družino Maršič.

Zahvala

Cleveland, O. — Podpisana se zahvaljuje vsem, ki so nam čestitali in voščili za 60-letnico najinega zakona. Iskrena hvala Ameriški Domovini za tako lep dopis!

Bog povrni vsem za vse dobre želje in darila!

Mr. in Mrs. John Tutin

Rusija in Kitajska na robu končnega razkola

Časopisje in radio postaje rdeče Kitajske so koncem tedna na široko obravnavali odnose med Kitajsko ljudsko republiko in Sovjetsko zvezo. V obsežnih člankih in komentarjih mečejo Kitajci odgovornost za spor in bližajoči se popolni razkol na Ruse, prvič tudi osebno na Hruščeva.

Kitajci trdijo, da Rusi organizirajo podtalno akcijo proti njihovi upravi v Sinkiangu, posebno omenjajo okrožje Ili, ki meji na Kazakstan in je dejansko bližje Sovjetski zvezi in njenim središčem kot Kitajski. Ozemlje leži proti zahodu, tja tečejo tudi reke. Iz tega področja je zbežalo na ozemlje Sovjetske zveze preko 50,000 domačinov, ki so se sprli s krajevnimi

kitajskimi oblastmi. Kitajci trdijo, da Rusi te begunce organizirajo za "povratek domov". Njihovo izročitev kitajskim oblastem so Rusi zavrnili na temelju "sovjetskega zakona in na temelju človečnosti". Glavni del teh beguncev je prešel v Sovjetsko zvezo menda še lani, nekateri pa so pobegnili iz Kitajske šele prav v zadnjih tednih.

Kitajska in Sovjetska zveza sta l. 1959 podpisali 30-letno pogodbo o skupnem izkoriščanju rudnega bogastva Sinkiang, ki naj bi bilo izredno obilno. Ta pogodba daje Rusom v tej kitajski pokrajini razne pravice in možnosti stalnega vpliva.

Sovjetski zvezi očitajo Kitajci poleg tega, da je odpoklicala svoje tehnične osebe iz Kitajske in raztrgala stotine medsebojnih dogovorov, odtegnila pomoč pri razvoju jedrskega orožja in predložila Peipingu priznanje "dveh Kitajsk".

Kitajci so prvič ostro napadli samega Hruščeva. "Vse volje Volge ne morejo oprati velike sramote, ki si jo ti prinesel Sovjetski Komunistični partiji in Sovjetski zvezi," je zapisalo uradno glasilo Kitajske Komunistične partije na račun Hruščeva. Dolgi ga tudi "hudobnih in demagoških laži" o Stalinu.

Žena in svobodna volja

Priča: Ali ste bili v tistem trenutku popoln gospodar svoje svobodne volje?

— Ne, gospod sodnik, moja žena je bila pri meni.

Ob dvajsetletnici Grčaric in Turjaka

Father dr. Franc Blatnik, SDB, je v vrsti člankov opisal žalostne dogodke po italijanski kapitulaciji 8. septembra 1943, katerih je bil sam priča. Članki bodo gotovo zanimali marsikoga, saj predstavljajo neposreden vir za eno najvažnejših razdobj slovenske preteklosti, za čas, ko se je odločalo, ali bo v Sloveniji s pomočjo tujca zmaga komunistična revolucija ali se bo domačim silam posrečilo njen napad uspešno zavrniti.

V.

Na Turjak

Odpeljal sem se na Turjak. Grad je bil že poln borcev in vedno novi so še prihajali. Vprašal sem po poveljniku Dežmanu in ga našel v prostorni dvorani z večjo skupino aktivnih oficirjev. Tudi stotnik Debeljak je bil med njimi. Povedal sem, kaj sva s stotnikom Fajdigom videla v Ribnici in v Grčaricah. Nihče ni več ugovarjal. Tudi stotnik Debeljak ne. Prevladovalo je mnenje, da se je treba umakniti s Turjaka.

Med posvetovanjem je vstopil v dvorano J. G. Potegnil me je na hodnik ter dejal: "Pridite v sosednjo dvorano, poveljstvo je tam, ne tukaj." Ker sem poznal partizansko premoč in dobro vedel, kakšna nevarnost preti našim, me je ta nevednost v tako usodnem trenutku v srce zabočala.

V sosednji dvorani sem našel poveljnika vaških straž in več civilistov. Ponovil sem, kar sem bil že Dežmanovim povedal. Rečeno je bilo, da je poveljnik v Ljubljani. Treba ga bo obvestiti o položaju in od njega čakati navodil. Telegrafist Blaž

da ima na desetine brzojavk od Draže Mihajloviča in od vlade v Kairu, šifre pa da so pri majorju Novaku v Ljubljani. Treba bo dobiti šifre in brzojavke prebrati, predno se za kaj odločimo. Zato je bilo sklenjeno, da gresta kot kurirja v Ljubljano dr. Ludvik Arko in akademik Franc Casar, a so ju partizani pri Skofljici prestregli, Casarja ubili, dr. Arka pa ujel. S poslednjim in z njegovim vozačem Habičem smo se pozneje dobili še v ječi v Trebnjem, ne spominjam se pa več dobro, če je prišel potem v novomeške zapore, v Bratjenati ga ni bilo več.

Ker so mi bili partizani v Ribnici rekli, da zahtevajo odgovor od našega poveljstva najkasneje do treh popoldne, sem jim telefoniral, da mi do treh nikakor ne bo mogoče prinesiti

odgovora, ker je poveljnik v Ljubljani. Kurirja da sta sicer že na poti, a se do treh še ne bosta mogla vrniti. Rezko in odločno so mi rekli: "Če do treh ne dobimo odgovora, se premaknemo." Imel sem vtis, da so naše zavlačenje smatrali kot taktično izbegavanje. Kljub temu sem se napotil nazaj proti Ribnici in upanju, da partizane še kako pregovorim, da počaka-jo odgovor iz Ljubljane, a sem debelo pogledal, ko sem že pred Rašico zagledal tank. Tankovec me je mirno pustil naprej, ker me je že iz Ribnice poznal, samo dejal mi je: "Reci no našim, naj se že vendar premaknejo, ker jaz se tukaj dolgočasim." Bal sem se, da utegne ta premik veljati Turjak, pa sem na Rašici videl, da gredo v smeri proti Sv. Gregoriju. Rekli so mi, da proti Trstu. Dobil sem še komandanta, mu povedal, kako je z našim poveljstvom, pa mi je odvrnil: "Mi gremo zdaj proti Trstu, reci vašim, naj se nam pridružijo, če hočejo, sicer na nje ne računamo več."

Govorili so, da je Ljubljana že padla njim v roke. Težko sem verjel in še v ostale poveljnikove izjave sem začel dvomiti. Imel sem vtis, da imajo vse te vesti le namen dvigati moralo v njihovem moštvu. Čete so bile res zelo navdušene, ko so odhajale proti Trstu, "da se združijo z zavezniki." Kakšnih sovražnih namenov proti našim nisem opazil.

Poveljnik me je vprašal, če hočem iti z njimi, ali se rajši vrnem k našim. Dejal sem, da bi rad nazaj, ker me zanima odgovor iz Ljubljane. Poslovil sem se želeč jim srečno pot do zaveznikov, sedel na kolo ter se odpeljal navzdol proti dolinici med Rašico in Turjakom. Ko sem prišel do tanka, mi je fant v njem dejal: "Tovariš, reci no vašim tamle doli, naj se mi ne nastavljajo pod nos tako vidno. Nedelja je danes in ne bi rad

streljal na nje." Po dolini, samo par sto metrov od tanka, je brezskrbno korakal vod dobrepoljskih vaških stražarjev. Peljal sem se k njim ter jih opozoril na tank. Mislili so, da je naš. Za njimi so prihajali še drugi. Vse sem poslal okrog grča in jim naročil, naj še nazaj sporočijo, naj nihče ne hodi po dolini, marveč po severnem pobočju, da jih partizani ne zapazijo. Jaz sem se pa vrnil nazaj po dolini in zavil navkreber proti Turjaku. Pomahal sem še tankovcu, hoteč se mu s tem zahvaliti za uslugo, in on mi je pozdrav vrnil.

Ko sem pa rinil navkreber, je nenadoma zadržala strojnica iz gozda na levi strani doline in svinčenke so švigale med drevje nad mojo glavo, da so prestreljene vejice padale na pot. Potegnil sem bel robec in mahal z njim, a strojnica ni marala utihniti. Nobenega kritja ni bilo v bližini, zato sem z vsi silo pritiskal na pedala, da bi preinil do hiše na levi strani ceste, kakih 30 metrov pred menoj. Posrečilo se mi je. Ko sem se skril za hišo, je strojnica utihnila. Jasnó mi je bilo, da so krogle veljale meni, le to mi ni šlo v glavo, zakaj so streljali na mene, ko bi morali vendar vedeti, da sem parlamentarec, in še z belim robcem sem jim mahal. Sumil sem, da morda zato, ker so me videli, kako sem naše odvrčal s poti, pred katero so v zasedi čakali na nje. Nisem pa razumel, zakaj so streljali tako visoko, da me nobena krogla ni zadela.

Odgovor na to sem dobil par mesecev pozneje, ko sem bil v Novem mestu šef domobranskega propagandnega oddelka. Nekega večera po končanem delu smo sedeli v pisarni ter si pripovedovali vsak svoje doživljanje. Pravil sem fantom, kar zdaj tukaj opisujem. Ko sem omenil, v kakšnem strahu sem bil, ko sem pod kroglimi potiskal kolo navzgor proti Turjaku, je v kotu nekaj zaropotalo in eden mojih fantov, Milan Tršar, prej moj dijak v salezijanskem zavodu na Rakovniku, je s stola padel na tla. Ves blede je bil. Ko smo ga spravili k sebi, je s tresočim se glasom priznal, da je on takrat streljal na mene. Jokaje me je prosil odpuščanja. Bil je namreč na počitniški koloniji v Stari cerkvi, se po zlomu Italije pridružil enici vaške straže, ki se je skupaj s kočevskimi Italijani skušala prebiti do Ribnice, pa so se Italijani predali partizanom, vaški stražarji pa skušali pobegniti, a so večino partizani ujeli, med njimi tudi Tršarja. Vse moje dijake, kar so jih dobili, so mobilizirali in jih pomešali med svoje borce. Tršarju so dali strojnico in tisto nedeljo so ga z nekaterimi drugimi poslali v zasedo, ki naj bi šttila njihov premik skozi Rašico. Iz zasede so mene zagledali, kako sem vračal naše in jih pošiljal okrog grča. Prav zaradi tega je Tršar dobil povelje, naj strelja na mene, ko sem se pripeljal bliže.

Ko se je fant umiril, sem ga vprašal, če me je spoznal in če je sploh kaj vedel o mojem posredovanju. Dejal je, da nič ni vedel o meni in tudi poznal me ni, da pa je zato streljal previšoko, ker ni maral nobenega naših ubiti. Pozneje je na Notranjskem zbežal k Nemcem ter stopil k domobrancem.

Pred hišo na cesti, kamor sem se bil zatekel, sem počakal kakke četrte ure, potem se pa z vso silo pognal s kolesom naprej. Strojnica se ni več oglašala, vendar sem se oddahnil šele, ko sem privozil do gozdiča in se skril vanj.

Turjaški grad sem našel še vse bolj natrpan z borci kakor zjutraj. Ker se je tisto popoldne stotnik Stanko Bitenc odpravil na Zapotok, so mi dejali, naj bi se peljal z njim, da stotniku Cerkeniku, ki je na Zapotoku in ki nadomešča poveljnika Peterlina, povem, kaj vse sem videl na oni strani.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Predsednik NO dr. Miha Krek pozdravlja Slovenski Tabor

Iskreno bi bil rad osebno z vami na Taboru. Hvaležen sem za posebno povabilo, ki sem ga dobil od g. preds. F. Gruma in tajnika S. Pleška.

Ker se nisem mogel več razrešiti obveznosti, ki me zadržujejo, praznujem z vami v odsotnosti spomin na tiste, ki so bili na barikadah za našo svobodo proti komunističnemu nasilju in posebej za tiste, ki so v teh bojih žrtvovali svoja življenja.

Spomin na veličastno grozen razvoj revolucije v okupaciji, ko so trije totalitarizmi: fašizem, nacizem in komunizem, drug za drugim in drug z drugim uničevali Slovenijo, nam je vsak čas najmočnejši opomin, da smo dolžni posvečati svoje moči in sposobnosti za ideale, ki so zanje tisoči naših bratov in sestra postali narodni mučenci.

Naj nas ta spomin budi, kadar bi dremali, krepki, če bi omahovali, dviga, če bi nam upadala vera v zmago.

Oni so umrli, da bi bili vsi Slovenci svobodni, mi, ki živimo, pa smo z njimi bili tedaj enega srca in enega duha, po svetimo življenje za uresničenje svobode in sreče v Sloveniji.

Borba orožja ponehuje, borba duha, načel in sistemov je vsak dan močnejša. Komunistična diktatura ostaja nasilje, pa naj že vsak dan ropa, požiga in ubija ali pa drži narode v ječi za zidom političnih sten. Proti grožnji Hruščeva: "Mi vas bomo pokopali", demokracijski svet vedno krepkeje odgovarja: "Mi vstajamo."

Mi vstajamo povsod, tudi v Rusiji, Ukrajini, Poljski in Jugoslaviji.

Mi vstajamo in nikogar ni treba biti strah, ker nosimo evangelij odpustanja, pravice in ljubezni.

Mi vstajamo in s križem osvobojenja gremo proti srpu in kladivu suženjstva.

Vsa delavnost demokratičnega slovenstva ima pred sabo cilj svobodne Slovenije.

Borci, bodite plamenice naše! Tesno v prostovoljno skupnost vsačeni nam svetite, dokler ne vstane zarja svobode nad Triglavom.

V trpljenju prečiščene naj vihrajo med nami narodne barve: bela — viteška plemenitost, modra — zvesta vztrajnost, rdeča — ljubezen, ki vse zajame, vse prenese in vselej zmaguje v nas in med nami.

Veselo praznujte svoj Tabor.

Od tabora do tabora pa okrasimo vsak svoj dan z dobrimi deli za sirote, vdove, invalide, ki so v tem boju padli v večje trpljenje, in z našimi prispevki, kamni v zgradbo svobode, da bomo takrat, ko bo borec zasadi slovensko zastavo med cvetje nad grobom narodnih mučencev, pa naj že bomo tu ali v večnosti, mogli reči, da smo se pošteno trudili, da bi storili, kar so od nas pričakovali in terjali: mati, domovina, Bog.

Občni zbor ZDSPB

V soboto, zadnjega avgusta letos, je bil občni zbor ZDSPB in sicer v mali dvorani župnije Brezmadežne s čudodelno svetinjo na Brown's Line. Po svojih delegatih so se ga udeležila sledeča društva: borci iz Argentine, Clevelanda, Toronta, Milwaukeeja, Gilberta, Guelpha, Ont., Montreala, Hamiltona, St. Caterines-a in borci iz Evrope. Do sedaj še na nobenem občnem zboru ni bilo zastopanih toliko bivših borcev.

Občni zbor je vodil predsednik g. F. Grum, ki se je v uvodu spomnil s toplimi besedami vseh borcev, ki so pred 20 leti padli na Turjaku, v Grčaricah, v Kočevju, Mozlju, Jelendolu in drugje.

Poročila o delu gl. odbora so podali naslednji odborniki: tajnik, socialni referent, blagajnik in tiskovni referent. Poročilo Vestnikovega upravnika je prebral tiskovni referent. Posle zgod. referenta je opravljal predsednik sam. Iz vseh poročil je bila razvidna velika organizacijska delavnost odbornikov. Če bi bili podali vsaj kratka in izčrpna poročila tudi delegati o delu posameznih društev, bi tako delo celotne Zveze veliko bolj izstopilo.

Največ in najbolj živahne debate se je razvilo okoli "Vestnika" in njegovega urednika g. P. Ranta. Predsednik je podal precej na široko zgodovino in razvoj "Vestnika", ki ga je ustanovil pok. župnik K. Škulj. Ko je omenjal sedanjega urednika, je izjavil, da smo "dobili v g. Rantu najbolj sposobnega urednika". Povedal je tudi, da mu je celo konzorcij izrekel priznanje za odlično uredništvanje. Pohvalno se je izrazil o "Vestniku" tudi tisk. referent. Zelo laskave izjave sta podala zastopnika clevelandskega in torontskega društva, ki sta poročala, da je število naročnikov porastlo, odkar je postal urednik g. Rant. Edino neugodno izjavo je podal tajnik, ki je rekel, da je položaj med uredni-

kom in konzorcijem postal nevzdržen in da je zato konzorcij g. Ranta razrešil uredniških poslov.

Na podlagi vseh laskavih priznanj "Vestniku" in uredniku je bilo nato predlagana resolucija, naj občni zbor izreče uredniku Rantu pohvalo s prošnjo, naj na svojem mestu nadaljuje uredniške posle. Presenetil pa je izid glasovanja. Večina je resolucijo zavrnila. Za resolucijo sta glasovala delegata torontskega in clevelandskega društva; argentinski delegat in zastopniki malih obrbnih društev pa so glasovali proti. Sprejeta pa je bila druga resolucija, naj se izvede med članstvom anketa, "Kako jim je "Vestnik" všeč."

Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor, ki mu predseduje g. S. Pleško. Ob 1h zjutraj je bil občni zbor zaključen.

I. Slovenski Tabor

Kar lepo število se jih je zbralo v nedeljo, 1. sept., na Slovenskem letovišču. Po večini so bili bivši borci, ki so pred 20 leti v Sloveniji vodili borbo pred mednarodno komunistično zaroto. Z bivšimi borci je prišel tudi mladi naraščaj, da sliši zgodbo očetov. Zgodba na taboru je bila v spomin 20-letnice padca Grčaric in Turjaka.

Dopoldne se je brala sv. maša za duše pokojnih borcev. Proslava pa se je začela dopoldne ob 2h. Vodil jo je g. S. Pleško, ki je za uvod pozdravil navzoče, goste in zastopnike raznih organizacij. Prebral je pozdravna pisma, med katerimi je bilo najlepše pismo predsednika NO dr. Mihe Kreka. Tabor je pismeno pozdravil tudi član ameriškega kongresa Mr. M. A. Feighan iz Clevelanda.

Pozdravom je sledila kanadska himna in tej "Naprej zastava slave", ob katere zvokih se je dvigala v višave slovenska zastava. Nato so tabor pozdravili gostje: g. P. Markeš v imenu SKPD Baraga, g. I. Marn kot predsednik Društva Slovencev in dr. F. Porovne za SNZ. Moški zbor iz Toronta je pod vodstvom g. N. Križmana zapel "V kresni noči" in "Na nebu zvezde sevajo".

Junaki, katerim v čast je bil tabor prirejen, na svojih grobovih nimajo ne cvetja ne križev, zato so jim trije borci na simboličen grob pod križ položili venec cvetja. Slavnostni govor je imel pisatelj Karel Mauser iz Clevelanda. Po govoru je trobač zabil v spomin vsem padlim. Nato so na oder prikorakali naraščajniki STZ iz Toronta. Izvajali so simbolično vajo "Oče, mati..." Kot zadnjo točko je g. V. Čekuta občuteno recital odlomek iz črne maše "Razdrti okopi". Z legionarsko himno je bila proslava zaključena.

Tabor je bil lep spomin padlim borcem, ki so pred dvajsetimi leti v trpljenju in mučenstvu dali svoja življenja za vero in svobodo.

Por.

Vinska trgatav na Slovenskem letovišču

Poletje se že odmika. V deželo prihaja jesen. Žito je požeto in omlačeno, ajda zori. Zgodnje sadje je pospravljeno in prodano, pozno pa še v prijetnih obdobjih požnega poletnega sonca rumeni. Vinska trta je še vna upognjena, izmučena od sladkega bremena. S strahom in hrepenenjem obenem pričakuje vsak dan, da se ji približa človeška rok in potrga z nje sočne grozde.

V nedeljo, 15. septembra, bomo Slovenci iz Toronta, Oshawa, Hamiltona, Kitchenerja, St. Catharines in tudi iz oddaljenih krajev šli na Slovensko

KRIŽEM PO DEŽELI

Kanadski Rdeči križ je poslal pretekli teden \$17,000 Mednarodnemu Rdečemu križu za pomoč žrtvam potresa v Skoplju. Skupno je s tem podpora Kanadskega Rdečega križa narasla na \$39,000. Od tega je Kanadski Rdeči križ prispeval iz svojih sredstev \$10,000, \$10,000 je darovala v ta namen zvezna vlada, \$19,000 pa je bilo zbranih od privatnikov. Največjo vsoto je daroval Macedonski podporni sklad.

Zveza Rdečih križev je sprejela odgovornost za obleko in prehrano 30,000 žrtev potresa za dobo devet mesecev. Mesečno stane to \$85,000.

Pierre Dupuy, bivši kanadski poslanec v Parizu, je bil pretekli teden imenovan od zvezne vlade za generalnega komisarja za organizacijo svetovne razstave v Montrealu l. 1967 na mesto odstopivšega Paula Bienvenu. Dupuy je eden najboljših znanih kanadskih diplomatov, saj je večji del svojega življenja preživel v diplomatski službi. Star je 67 let.

Zvezna vlada je sklenila predložiti parlamentu povišanje sedanjih pokojnine za \$10 mesečno na skupno \$75. Povišanje naj bi stopilo v veljavo že 1. oktobra. Predlog bo poslan v obravnavo parlamentu, kakor hitro se bo koncem tega meseca zbral k novemu zasedanju.

Zunanji minister Paul Martin je dejal, da razgovori med Združenimi državami in Kanado o uporabi vodne sile reke Columbia ugodno potekajo. Posebni pododbori in delovni odbori proučujejo tehnično stran sodelovanja in bodo poročali o svojih dognanjih in predlogih na prihodnjem sestanku, ki je določen za 4. oktober, torej na čas po pokrajinskih volitvah v Britski Kolumbiji. Računajo, da bo tedaj lažje doseči sporazum s pokrajinsko vlado, ki zahteva del dobička od izkoriščanja reke, ki teče po njenem ozemlju.

Social Credit se je končno razkrala, ko se je del poslancev stranke v pokrajini Quebec odločil pod vodstvom podpredsednika Real Caouette za svojo organizacijo. Izjavil je, da je z njim najmanj 12-20 v pokrajini izvoljenih poslancev. Sedem se jih je pod vodstvom dr. G. Marcoux javno pridružil predsedniku Thompsonu, ki zastopa v parlamentu okraj Red Deer v Alberti.

Vprašanje novega vodstva stranke bo rešeno končno nemara šele na prihodnji strankni konvenciji, ki pa jo po izjavi predsednika Thompsona ne bo pred l. 1965.

Indeksi življenjskih stroškov v Kanadi se je od lanskega do letošnjega avgusta povišal za dve in pol točki ter dosegel 133.9 nad stanjem l. 1949.

Por.

Kanada je napravila v zunanji trgovini v sedmih mesecih letošnjega leta preko 138 milijonov dolarjev presežka, med tem ko je imela lani v istem

letovišče pri Boltonu in bomo pridno segali po grozdih, ki bodo viseli ne le z vinskih trt, marveč celo raz strop letovišče. Grozdov bo dovolj za vse, ki boste prišli. Zato pridite za- res vsi, ki bi radi doživeli čar pristne slovenske vinske trgatve!

Ta dan trgatve bo še zadnji na letovišču sv. maša ob 11.30. S tem dnevem se zaključuje letošnja sezona na Slovenskem letovišču.

Letoviški odbor

času 131.6 milijonov primanjkljaja. Glavni vzrok je v povečanju izvoza za okoli 7.5 odstotka, med tem ko je uvoz ostal pri lanskem obsegu.

Vsakemu svoje

TORONTO, Ont. — Prijetno in zabavno popoldne plesne skupine Nagelj je prav lepo uspelo. Veliko število rojakov in rojakinj se je zbralo na tej prireditvi, posebno dobro je bila zastopana mladina.

Vsem, ki so pripomogli k uspehu, ki so kakorkoli sodelovali, pa tudi vsem, ki so se prireditve udeležili, iskrena hvala! Hvala tudi vsem dopisnikom, ki so na prireditev vabili.

G. župnik č. g. A. Prebil od Marije Pomagaj je na sami prireditvi obrazložil smisel prireditve popoldneva in "izbiranja slovenskega dekleta", ki se zdi nekaterim za slovenske katoliške prireditve manj primerno. Pri tem ni šlo samo za lepoto telesa, ampak tudi za lepoto duha in srca. Oboje je dar božji, oboje se lahko občudujemo, za oboje se lahko Bogu zahvaljujemo.

Za "Slovensko dekle" je bila izbrana gdč. Mira Murek iz St. Catharines. Iskrene čestitke!

Ciril Soršak

Opravičilo Hamiltonu

Cleveland, O. — G. Frank Yankovic nam je sporočil, da se želi rojakom in rojakinjam v Hamiltonu v Ontariu opravičiti, ker njegov orkester v petek ni mogel priti do desetih zvečer na cerkevno prireditev. Orkester so zadržali na meji kanadski uradniki. Neki novi uradnik ni poznal točno zadnjega postopka in je ves orkester zadržal davno preko običajnega časa.

Frank je še vedno v bolnišnici, toda upa, da bo mogel priti v bodočnosti v Hamilton, da se osebno opraviči in nadomesti sedaj zamujeno.

AD

Petorčki so zdravi

MARACAIBO, Venez. — Preteklo soboto je rodila 34 let stara Inez Maria Cuervo de Prieto pet fantičev, ki so vsi zdravi. Imena so dobili po petih zdravnikih, ki so bili pri rodu. Srečna mati je imela že preje pet otrok, od tega 17 let staro hčerko, ki je nedavno rodila svojega prvega otroka.

Mrs. M. Prieto je poročena drugič z 39 let starim predelavcem Creole Petroleum Co., ki ima že iz prejšnjega zakona 8 otrok. Skupno jih imata torej sedaj 18. Mož menda kar dosti dobro zasluži za venezuelske razmere, vendar bo imel vseeno nemara dosti težav s tolikšno družino.

V Venzueli rojeni petorčki so tretji doslej znan slučaj petorčkov v Ameriki. Prvi so bile kanadske petorčke sestri Dionne, rojene 28. maja 1934, drugi v Argentini 15. julija 1943 rojeni petorčki, tri sestre in dva brata. Vsi so ostali živi.

Afganistanski kralj na obisku v naši deželi

WASHINGTON, D.C. — Afganistanski kralj Zahir in njegova žena sta prišla na 14-dnevni obisk v našo deželo. Predsednik Kennedy in njegova administracija sta ga toplo sprejela. Pogovori so se seveda sukali okoli politike v Aziji. Naša administracija ni mogla kralju dosti obljubiti ravno pri tistih vprašanjih, ki je na njih najbolj zainteresiran.

Sprti smo s Pakistanom, zato ne moremo vplivati na pakistansko vlado, da bi uredila do-

končno svoje obmejne spore z Afganistanom. To pa ravno želi afganistanski kralj. Ne moremo dosti pomagati Afganistanu tudi v njegovih odnosih do Sovjetske zveze, ki meji na severu na Afganistan. Moskva se na tem polju še noče razgovarjati z nami. Pač pa bo kralj dobil gospodarsko pomoč, ki jo njegova dežela tudi hudo potrebuje.

Diemov brat nadškof Dinh Thuc v Rimu

RIM, It. — Brat vietnamskega diktatorja Diema, nadškof Dinh Thuc, je prišel za tri dni v Rim. Ali je prišel tja na vatikansko ali Diemovo željo, škofova okolica noče povedati. Nadškof je imel tudi tiskovno konferenco, kjer je vneto zagovarjal politiko svojega brata. Povzpel se je celo do trditve, da budisti nimajo večine v Vietnamu. Je namreč samo nekaj manj kot milijon "zavednih budistov", vsi ostali so samo privesci in še teh več kot dva milijona.

Ker se nadškof hitro vrača domov, dasiravno se bo v kratkem začelo novo zasedanje vatikanskega vesoljnega zbora, mislijo politični opazovalci, da bo čim hitreje informirati svojega brata, kaj misli Vatikan o vietnamski krizi. Kaj zanj ugodnega mu najbrže ne bo mogel poročati. Zanimivo pa je, da je Diem hitreje reagiral na kritično stališče vatikanske diplomacije kot na podobno stališče našega državnega tajništva. Kot se vidi: denar in orožje še ne pomenita vsega tudi v Vietnamu.

Guajn oporišče za Polaris atomske podmornice

WASHINGTON, D.C. — Otok Guam v Marianskem otočju je znano ameriško vojaško oporišče. Sedaj so ga začeli preurejati tudi za oporišče atomskih podmornic oboroženih s Polaris raketami.

Guam bo igral na Pacifiku podobno vlogo, kot jo igra "Holly Loch" na Atlantiku. Otok je dolg kakih 30 milj, širok pa od 3 do 8 milj. Od Manile na Filipinah je oddaljen preko 1,500

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

Delo za moške
Iščemo 2 delavca z nekoliko kušnje v mizarstvu.

ANTON OBLAK
1101 Norwood Rd.
EN 1-5840

(175)

Ženske dobijo delo

Help Wanted — Female

KITCHEN HELP
3 p.m. to 8 p.m. Must understand English.

SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.

(x)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Brathenal — 13508 Lake Shore Blvd., 12-sobna enodružinska hiša; prodaja lastnik. Cena \$31,900. Kličite UL 1-0885.

(177)

Naprodaj

Speed Queen pralni stroj; 9 x 12 preproga, pohištvo za jedilnico. Kličite pred 3. uro pop. 391-3199. Na 1245 Norwood Rd.

(175)

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

milj, nekako prav toliko tudi od celinske Kitajske.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

7118 Donald Ave.
Dvodružinska hiša. 6 sob in kopalnica zgoraj, 6 sob in kopalnica spodaj, garaža za 2 kare. Dober dohodek. Kličite EX 1-9029.

(176)

V najem

Oddamo petosobno stanovanje v okolici E. 61 St. in St. Clair Ave. Kličite KE 1-0273.

(175)

Naprodaj

Hiša s 3 spalnicami na St. Clair Ave. Velika garaža zadaj, dobra za obrtnijo, 17015 St. Clair Ave. Kličite RE 1-0802.

(173)

Hiša naprodaj

Drodružinska, 6 sob spredaj, 4 sobe zadaj, klet, plinski furnez, nova garaža, vse prenovljeno. Na 1135 E. 63 St., telefon 431-9768.

(173)

Lastnik prodaja

6-sobna zidana Colonial hiša, preproga v poploščeni razvedrilni sobi, privilegij do obale. 84 E. 212 St. Peljite se mimo in potem kličite RE 1-6731. Odprto v nedeljo od 2 do 5 pop.

(174)

V najem

Oddamo 3 sobe s kopalnico, furnez, nov pod, na novo dekorirano. Vprašajte v trgovini na 1193 E. 60 St. ali kličite HI 2-2009 po 7. uri.

(175)

Lastnik prodaja

Bungalow blizu E. 200 St., velika kuhinja, nova poploščena kopalnica, preproge, zidana dvojna garaža. Se lahko takoj vselite. KE 1-7039.

(177)

STAN'S SHOES

6107 St. Clair Ave.
Čevlji! Najboljši, skrbno izbrani za Vaše noge.
Ob torkih dvojne Eagle Stamps!

Naprodaj

Dvodružinska hiša, 5-5, nov avtomatični tank, furnezi; v dobrem stanju. Ta hiša se bo sama izplačala. RE 1-7051.

(174)

Iščemo garažo

Iščemo garažo v bližini sv. Vida. Kličite HE 2-0792.

(10,11,13 sept.)

Hiša naprodaj

Eno leto stara, moderna enodružinska hiša, 4 sobe, sončna soba, 2 spalnice, poploščena kopalnica, leseni podi, priključena garaža, se prodaja z opremo ali brez pod lastno ceno zaradi selitve. Pol akra zemlje, mestna voda in plin. Na Hubbard Rd. v North Madison, Ohio. Za sestanek kličite Mentor, O. BL 5-8347.

(177)

Naprodaj

9-sobna enodružinska hiša s kopalnico in 6 spalnic na E. 60 St. Dvodružinska garaža za 3 kare; furnez na gorko vodo. Se lahko takoj vselite. Kličite 888-1144.

(177)

Naprodaj

Dvodružinska hiša v dobrem stanju se mora prodati. V St. Clairski naselbini. Kličite 431-8523 podnevi.

(177)

V najem

Oddam 4 opremljene sobe starejšemu ali mlademu paru; gorkota vključena, garaža; blizu Yankovičevega posestva. Kličite Frank Yanković, 851-7000 soba 715.

(175)

Opremljeni sobi oddajo

Dve opremljeni sobi s kopalnico oddajo na 1397 E. 47 St. Kličite HE 1-2762.

(175)

Želite pristni med in navodilo za medico?

Kličite čebelarja Ahlina. Telefon LE 4-6055.

Toronto, Canada

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIZARJI

"No, zapomni si! Ko odpelješ strica, pridi na naš dvor. Tam se najde prilika, da dobiš ostroge, potem bomo pa videli, kaj bo Bog dal. Danuška medtem dozori in spozna božjo voljo, zakaj sedaj te ima res zelo rada — drugače ne morem reči — toda ne še tako, kakor ljubijo odrasla dekleta. Morda jo tudi Jurand nakloni v duši tebi, ker bi to rad, kakor vidim. Pojdes tudi v Spihov in z Jurandom skupno nad Nemce; morda se posreči, da se mu kako priku-piš in si ga popolnoma pridobiš."

"Milostljiva kneginja, tako sem mislil storiti tudi jaz, toda s privoljenjem mi bo laže."

Ta razgovor je precej potola-žil Zbiška. Medtem pa je stari Matko na prvi postaji tako obo-

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — FEMALE

EXCELLENT OPPORTUNITIES IN MEDINA, NEW YORK
INSTRUCTOR NURSING ARTS Associated with New York State Board of Cooperative Educational Services. Affiliated with 70-bed community general hospital. Expansion to 125 beds being programmed. Unique training program in effect for over three years. Excellent opportunity for advancement and satisfaction. Full responsibility for B. C. E. S. program and educational in-service training for entire hospital. Status: Director of education under nursing department. Excellent opportunity for person interested in teaching, providing service trained personnel and planning for the future. In replying please submit complete resume and recent photograph. Also

REG. NURSES FOR GEN. DUTY SUPERVISORS — R. N.
LICENSED PRACTICAL NURSES Openings on all shifts. Salaries commensurate with qualifications. Differentials paid for shift work. Liberal personnel policies. Wire, write, or phone Administrator. MEDINA MEMORIAL HOSPITAL MEDINA (DEPT. NS), NEW YORK (175)

INSTRUCTOR NURSING ARTS
Associated with New York State Board of Cooperative Educational Services. Affiliated with 70-bed community general hospital. Expansion to 125 beds being programmed. Unique training program in effect for over three years. Excellent opportunity for advancement and satisfaction. Full responsibility for B. C. E. S. program and educational in-service training for entire hospital. Status: Director of education under nursing department. Excellent opportunity for person interested in teaching, providing service trained personnel and planning for the future. In replying please submit complete resume and recent photograph. Also

Registered Nurses for General Duty Supervisors — R. N.
Lic. Practical Nurses Openings on all shifts. Salaries open. Differentials paid for shift work. Liberal personnel policies. Write, or phone — ADMINISTRATOR MEDINAH MEMORIAL HOSPITAL MEDINAH, NEW YORK (174)

MALE HELP WANTED

BURROUGH'S CORPORATION
ANN ARBOR LABORATORY

HAS CHALLENGING CAREER OPENINGS FOR EXPERIENCED

CIRCUIT ENGINEERS
LOGIC DESIGN ENGINEERS
DIGITAL DISPLAY APPLICATION ENGINEERS
DIGITAL DISPLAY DESIGN ENGINEERS
ENGINEER — WRITER

THESE POSITIONS CARRY ALL BURROUGHS BENEFITS FOR FURTHER INFORMATION, WRITE, WIRE OR CALL

L. P. PELLETIER

BURROUGH'S ANN ARBOR LABORATORY
P. O. BOX 1307, ANN ARBOR, MICHIGAN

(176)

odgovoril Zbiško odkrito.

In sklonil se je do stremena, oni pa mu je krepko stisnil roko in dejal:

"Bog ti daj srečo v vsem! ... Razumeš?"

V in je odjezdil. In Zbiško je razumel, kakšna naklonjenost je odmevala iz njegovih zadnjih besed. Vrnivši se k vozu, na katerem je ležal Matko, je rekel:

"Veste, tudi on bi hotel, pa mu je nekaj napoti. Vi ste bili v Spihovu in imate bister razum, torej poskusite razložiti, kaj je."

Toda Matko je bil preveč bolan. Vročina, ki se je kuhala v njem od ranega jutra, se je proti večeru povečala v taki meri, da je začel izgubljati zavest; namesto da bi Zbišku odgovoril, se je ozrl nanj, kakor da se čudi, potem pa vprašal: "Kje pa zvone?"

Zbiško se je prestrašil; kajti padlo mu je v glavo, da se bolniku bliža smrt, kadar se mu zdi, da sliši zvonove. Pomislil je, da bi lahko stari umrl brez duhovnika, brez spovedi in tako prišel, če ne koj v pekel, pa

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

BY OWNER

TIRE Repair & Recapping shop. SA 1-6977. (174)

CONFECTIONERY Dell—2 rooms. Living quarters. Fine neighborhood. \$60 mo. rent. Good opportunity. Very Reas. 5744 Iowa St. 261-9261. (174)

GROCERY — Meat Shop — Complete line of top quality foods, doing good business. Only store in small village, 45 miles N.W. of Chicago. Store and 2 bdrm. house priced for quick sale. Call for appointment, OL 8-7321. (175)

SHOE REPAIR SHOP—BY OWNER
Bellwood location. Good equipment. Reasonable rent. 627 Bellwood Ave. Linden 7-7075. (174)

GROCERY — Meat Shop — With bldg. Complete line of top quality foods, doing good business. Only store in small village. 45 miles N.W. of Chicago. Store. 2 bdrm. house. By Owner \$45,500. OL 8-7321. (175)

RESTAURANT — BY OWNER
Seats 43. Good equipment. Well established. Reasonable. Southwest Suburb. GA 4-7630. (178)

REAL ESTATE FOR SALE

RIVERSIDE—Open house, Sunday 1 to 5, 8 rm. Georg. 3 bdrms. up, 1 down. 1½ ba. Breakfast nook. 16x22 fam. rm. Bsmt. rec. rm. Attchd. 2 car gar. 100x143 lot. upper 40's. 724 Arlington Rd. HI 7-3773. (174)

VIC. WESTERN & IRVING PARK — BY OWNER
Cor. 2 story frame — Store & Living quarters inc. bath on 1st floor. 4 rms. inc. bath, rear porch on 2nd floor, sm. basement. Gas ht., 2 car gar. \$24,500. Call 588-9380. (177)

BELLWOOD — BY OWNER
5 Room Brick bi-level, lge. fenced yard, 3 bdrms., storms, screens. Nr. shopping, transp., schools. \$18,900. 132 Eastern. LI 4-8234. (174)

DOWNERS GROVE TWP — By owner. 3 bdrm. Eng. Col. brk. on cor. lot 150x120. Alum. s-s. oil fired F.A. ht. Gar. Full bsmt. Lots of privacy surrounded by ornamental shrubs. 6 fruit trees. Nr. bus. CB & Q. and grade school. \$22,500. 969-5208. (176)

NORTH LAKE — BY OWNER — 4 bdrm. Cape Cod. cptd. liv. rm. pan-din. fam. rm., 9 closets, 1½ car gar., fenced yd., beaut. landsc., near school. FI 3-1945. \$19,500. (174)

PALOS PK. 2 or 3 acre estate brk. ranch, fin. bsmt., 8 rms., 3 bdrms., 2 baths, 2 fireplaces, office, din. rm., gar., h.w. Prestige loc. Owner. GI 8-3926. (177)

vsaj za dolgo v vice. Zatorej se je vendar odločil, da ga odpelje dalje, da bi čimprej dospel do kakšne fare, kjer bi Matko sprejel poslednje sv. zakramente.

V ta namen so potovali vso noč. Zbiško je sedel na voz s senom, na katerem je ležal bolnik, in bedel pri njem do belega dne. Od časa do časa ga je počil z vinom, ki mu ga je dal na pot trgovec Amilej; žejni Matko ga je pil poželjivo, kar mu je očitno lajšalo bolečine. Po drugi merici je prišel celo k zavesti, po tretji pa je zaspal tako globoko, da se je Zbiško zdaj pa zdaj sklonil nadenj, da bi se prepričal, ali še ni umrl.

In ob tej misli se ga je lotevala globoka žalost. Do časa, ko je prišel v Krakovu v ječo, ni mogel niti razumeti, kako globoko ljubi tega strica, ki mu je bil v življenju oče in mati. Sedaj pa je to dobro vedel, a hkrati čutil, da bo po njegovi smrti popolnoma sam na svetu, brez sorodnikov, razen opata, ki je imel v zastavi Bogdanec, brez prijateljev in brez pomoči. Hkrati mu je prihajalo na misel, da Matko umira zaradi Nemcev, zaradi katerih je sam malone izgubil glavo, zaradi katerih so poginili njegovi pradedi in Danušina mati in mnogo mnogo nedolžnih ljudi, ki jih je poznal ali o njih slišal po znanih — pa se ni mogel dovolj načuditi temu. "Mar ni" — je govoril sam pri sebi — "v vsem tem kraljestvu človeka, ki bi mu ne bili storili krivice in bi ne hrepenel po masčevanju?"

Tedaj se je spomnil Nemcev, ki se je z njimi bojeval pod Vilnom, in pomislil, da se gotovo tudi Tatari ne bojujejo bolj surovo od njih in da najbrže ni na svetu drugega takega naroda.

Svit mu je pretrgal to premišljevanje. Vstajal je jasen dan, ali hladen. Matko se je očitno počutil bolje, ker je dihal enakomerno in mirno. Zbudil se je šele, ko je sonce že dobro gredo ... odprl oči in rekel: "Odleglo mi je. Kje pa smo?" "Bližamo se Olkušu. Veste? Kjer kopljejo srebro in ga desetinjo nalagajo v državno blagajno."

"Če bi imela, kar je v zemlji! Mogla bi postaviti Bogdanec na novo!"

"Vidi se, da vam je bolje," je smeje odgovoril Zbiško. "Hej! Zadoščalo bi tudi za zidan grad! Toda krenimo v župnišče, ker tam nas pogoste, vi pa se boste mogli spovedati. Vse je v božjih rokah, vendar pa je dobro, da je vest v redu."

"Grešnik sem in se rad spokorim," je rekel Matko. "Sanjala se mi je ponoči, da mi hudiči čevlje vlečejo z nog ... In po nemško so klepetali med seboj. Hvala Bogu, da mi je odleglo. Ti pa si spal kot ubit, kaj?"

"Kako naj bi spal, ko sem vas varoval?"

"Torej lezi malo. Ko prispe-mo, te zbudim."

"Meni ni do spanja!"

"A kaj ti brani?"

Zbiško je pogledal na strica z otroškim pogledom.

"Kaj neki, če ne ljubezen?"

Saj me kar boki bole od same-

ga vzdihovanja; kar na konja sedem malo, da mi odleže."

In zlezel je z voza ter sedel na konja, ki mu ga je Turek, darovan od Zaviše, spretno podal. Matko se je medtem prijel za stran, morda zaradi bolečine, vendar je očitno mislil nekaj drugega in ne na svojo bolezen, ker je majal z glavo, cmokal z usti in naposled rekel:

"Čudim se in čudim in se ne morem načuditi, da te je ljubezen tako prevzela, saj tvoj oče ni bil tak, a jaz tudi ne."

Toda Zbiško se je namesto odgovora naglo vzravnal v sedlu, se prijel za boke, sunil glavo kvišku in zapel iz vsega grla:

"Vso noč sem preplakal, plakal vse do rana, kam si šla od mene, deklica izbrana!"

Če oči izjočem, nič ne zmanjša boli, ker, dekle, več tebe ne uzrem nikoli. Hej! ..."

In ta "hej!" se je razlegal po gozdu, se odbijal od drevja obcesti, naposled odjeknil v doljavi in utihnil v goščavi.

A Matko se je vnovič potipal po strani, kamor se je zagrizlo nemško železo, in rekel malo stokaje:

"Prej so bili ljudje modrejši — razumeš?"

Čez hip se je zamislil, kakor bi se spominjal davnejših dni, in dodal:

"Dasi je marsikateri tudi prej bil neumen."

Ali medtem so prišli iz gozda in ugledali kočje rudarjev, a za njimi zobčasto ozidje Olkuša, katero je zgradil kralj Kazimir, in zvonik župnijske cerkve, ki ga je postavil Vladimir Lokietek.

IX

Kanonik pri župnišču je spovedal Matka in vse gostoljubno sprejel na prenočišče, da so odpotovali šele drugo jutro zgodaj. Za Olkušem so krenili proti Šlonzku in ob njeni meji so morali ves čas potovati v Velikopoljsko. Pot je vodila večinoma skozi goščavo, v kateri se je ob sončnem zahodu često oglašalo mukanje turv in zobrov, ponoči pa so se svetile iz gostega leščevja divje volčje oči. Vendar je še večja nevarnost kakor od živali grozila na tej poti popotnikom in trgovcem, d nemških ali ponemčenih vite-zov iz Šlonzka, katerih gradic so se dvigali tu in tam ob meji. Res je, da so po vojni z Opolčikom, Naderspanom, kateremu so pomagali proti kralju Vladislavu Šlonzki nečaki, poljske ro-ke porušile večino teh gradic, vendar je bila treba vedne o-preneznosti in zlasti po sončnem zahodu nisi smel položiti orožja iz rok.

Vendar so potovali mirno, tako da je Zbišku pot že postajala dolgočasna, in šele takrat, ko so imeli še dan vožnje do Bogdanca, so neko noč zaslišali za seboj hrzanje in topotanje konj.

(Dalje prihodnjič.)

V blag spomin

OB PRVI OBLETNICI ODKAR JE UMRL NAS LJUBLJENI OČE, STARI OČE IN TAST

John Wolf

Izdihnil je svojo plemenito dušo dne 10. septembra 1962.

Naglo leto je minulo kar Tebe več med nami ni; kako je prazno zdaj življenje odkar si nas zapustil Ti.

Truplo Tvoje pod gomilo v hladni zemlji mirno spi, duša pa naj raj uživa, se pri Bogu veseli.

Zalujoci:

hčere: MRS. MARIE REJMAN, MRS. ROSE WESIENIAK in MRS. FRANCES GRABOWSKI; vnuka: GARY SHERMAN in JOHN GRABOWSKI; zeta: JOE in BEN.

Cleveland, 10. septembra 1963.

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRAČEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

KENmore 1-9411

Oseminšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam. vdomam in sirotam. v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA
KATOLIŠKASLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$14,500,000.00
Število certifikatov: 48,000

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta: otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K.S.K.J. izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K.S.K.J. nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot juži!

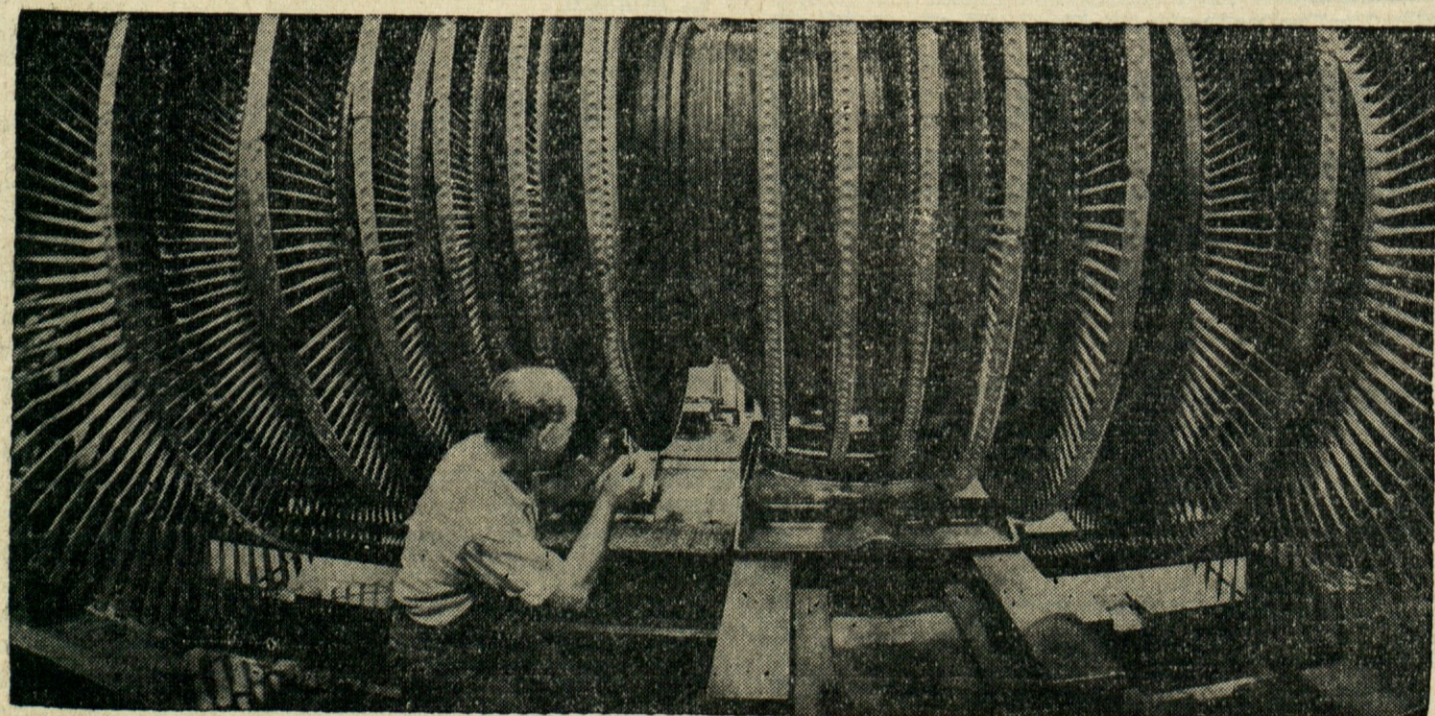
STARSI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

NATANČNO DELO — Slika kaže strokovnjaka pri pregledu parne turbine-generatorja v Schenectady, N.Y. Delo je natančno in pregledati je treba nekaj tisoč lopatic na kolesih turbinske osi.